

Jesenske pesmi.

Prišla je jesen!

Odšla je pomlad,
odšlo je poletje,
zvenelo je cvetje
sred širnih livad, . .

Zagrnil Martin
v meglice je sive
vrt, trate in njive;
oj sveti Martin!

Prišla je jesen!
V osamljene trate
sadove bogate
prinesla jesen!

Bogumil Gorenjko.

Pihajo jesenske sape.

Čez strnišče, puste grape
pihajo jesenske sape.
Se z rumene, vele gore
megla dvigniti ne more.

Mraz od severa zaveje,
proži velo listje z veje.
Kos obmolknil je v goščavi
in pastirec na dobravi.

Toplega stanu vse išče,
vrabcu spet je dom — dvorišče.
Glejte, da se v zimi hudi
spomnite kaj ptičkov tudi!

Mokriški.

Jesenska želja.

Kako bi rad z vami šel ptičke,
na južne vrtove in gričke,
da imam kot ve perutničke!

Ah, kakor jesenska ta doba,
postala zdaj moja bja soba —
v njo prišla tihota bo groba.

Bogumil Gorenjko.

Jesenski dnevi.

Od gore v goro preko polja
megla se vlači noč in dan.
Na praznem polju tožno kraka
v jesensko solnce bedni vran.

Živina vrača se s planine
za njo koraka čvrst pastir.
Zdaj bo počival dolgo zimo,
zasluženi užival mir.

Na jug letijo drobne ptice,
zapuščajo vasi in log.
Osiplje drevje se na vrtu —
minljivost, smrt okroginkrog.

Kožuhe tople ogrnimo,
premrle ude stresa mraz.
Osorna burja kruto brije
v ušesa reže in obraz.

Mokriški.

Jesen odhaja.

Vedno tiho bolj in tiho
zvonci pojejo s planin.
Vedno redko bolj oglašča
se pastirec, gore sin.

Vedno skromneje se čuje
ptičje petje iz lesa,
vedno redkeje pomika
voz se s sadeži s polja.

Vedno glasneje pri pečki
V topli koči se kramlja.
Blagor njemu, kdor jo ima,
tamkaj sreča je doma.

Mokriški.

Jesenska pesem.

Kar več vesne v logu ni,
drobna ptičica molči:
komaj včasi, le še včasi
plaho se oglasi...

Kar mladosti v srcu ni,
več radosti v srcu ni,
pesmica samo še včasi
tožno se oglasi...

Bogumił Gorenjko.

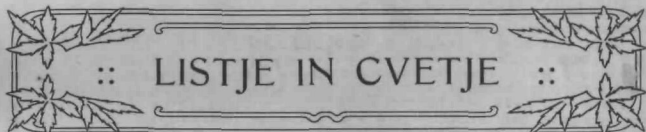

Prvi sneg.

Hladne sapice pihljajo,
vrabec skriva se pod streho,
snežec pada na zemljo.
Prav polagoma snežinke
vsipljejo se na poljano
in potresajo goro.

Glej, že iz vasi koraka
čilih dečkov tropa glasna
s sankami na strmi breg;
kar počakati ne more,
da pobelil na debelo
hribec naš bi beli sneg.

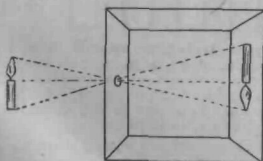
Mokriški.

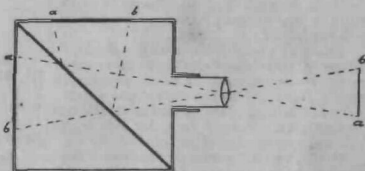
Koristna zabava.

5. Temnica (camera obscura*).

V primeroma kratki dobi je postala fotografija izredno velikega pomena. Najprej so jo rabili za slike oseb in pokrajin. Dandanes pa daje fotografija posebno znanosti mnogo važnih pomočkov. Kaj bi bilo n. pr. naravoslovje brez fotografije? Celo do zvezdnatega neba po daljnogledih sega fotografija; pa tudi stvari, ki jih opazi človeško oko le po drobnogledu, je mogoče fotografirati. Tudi mnogo plemenitega razvedrila donaša fotografija tistemu, ki se posebej zanima za njo. Danes si oglejmo za kratek čas temelj fotografske umetnosti: temnico, in sicer tako preprosto, kakor si jo lahko sami napravimo.

Slika št. 6.

Slika št. 7.

Iz lepenke si priredimo kocko s stranico n. pr. 20 cm. V sredi ene ploskve naredimo majhno luknjico, 3 do 5 mm premera. Na nasprotni strani pa mesto cele ploskve pustimo le okvir iz lepenke, ki ga prepnemo s prosojnim papirjem, t. j. s tankim papirjem, ki smo ga napojili z oljem. Če postavimo to pripravo nasproti svetlim predmetom, morda proti pokrajini ali cesti z okna svojega stanovanja, se nam bo pokazala na prosojni steni narobe obrnjena slika svetlih predmetov. Na sliki (št. 6) je videti, kako bi se pokazala v temnici

*) Latinsko. Izgovori: kámara obskura, temna sobica, temnica.